بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު

ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2019/HC-A/217
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:

* ނަން: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
* ދާއިމީ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
* މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

- އިސްތިއުނާފު ދަޢުވާލިބި ފަރާތް:

* ނަން: އަޙްމަދު ތަޙްސީން މުޙައްމަދު
* އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A300862
* ދާއިމީ އެޑްރެސް: ނަރުގިސް / ގދ.ތިނަދޫ
* މިހާރުގެ އެޑްރެސް: މ.ވާދީ / ކ. މާލެ

- ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ތާރީޚް: 10 ޝައްވާލް 1440 / 15 ޖޫން 2019
- ނިމުނު ތާރީޚް: 18 ރަމަޟާން 1440 / 23 މެއި 2019

- އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ކޯޓު އަމުރު:

* ނަންބަރު: 145-J/MA/2019/567
* ނިންމި ކޯޓު: ކްރިމިނަލް ކޯޓު
* މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ކޯޓު އަމުރު
* ނިންމި ތާރީޚް: 19 މާރިޗް 2019

- މައްސަލަބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

ފަނޑިޔާރު އަބްދުﷲ ހަމީދު (ރިޔާސަތު) | އިސްވެރި ފަނޑިޔާރު ޝުޖާޢު އުސްމާން | ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު ހުސައިން ޒަކަރިއްޔާ

- **ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:**

މިއީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/567 ކޯޓު އަމުރު އެ ކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވުމުން ބަލައިގަނެވުނު ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާގައި ދަޢުވާކުރެވިފައިވާ ފަރާތަކީ ގދ.ތިނަދޫ / ނާރެހި، އަބްދުﷲ ތަޢުފީޤް މުޙައްމަދު (ދ.ރ.ކާޑު ނަންބަރު: A300862) އެވެ.

- **ޤަރާރަށް ކުރެވުނު ނުކުތާތައް:**

01. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/567 ކޯޓު އަމުރަށް ބަލާއިރު، އެ އަމުރަކީ، ގދ.ތިނަދޫ / ނާރެހި، އަބްދުﷲ ތަޢުފީޤް މުޙައްމަދުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތު ކުރެވިފައިވާ މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރުމާއި ގެންގުޅުމާއި ޖަރީމާކުރުމުގެ މައްސަލާގައި ޝަރީޢަތްކުރެވޭނެ އޭނާ ބަންދުން ދޫކުރުމަށް އަމުރުކުރުން ނެރެފައިވާ ކޯޓުއަމުރެއްކަން އެ ކޯޓު އަމުރުން އެނގެން އޮންނަކަމެވެ.

02. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/567 ކޯޓު އަމުރު ނެރުއްވާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން 03 (ތިނެއް) ނުކުތާ ހުށަހަޅައި އެނުކުތާތަކާއި ގުޅޭގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ބަހަސް ދައްކަވައިފިއެވެ.

• **ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ:** ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/567 ކޯޓު އަމުރަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި، އެޤާނޫނުގެ 59 ވަނަ މާއްދާއާއި، 60 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ނެރެފައިވާ އަމުރެއްކަމަށްބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

• **ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ:** ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/567 ކޯޓު އަމުރަކީ ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 63 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކުރުމަކާއި ނުލައި ނެރެފައިވާ އަމުރެއްކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

• **ތިންވަނަ ނުކުތާއަކީ:** ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައި "މަތީމަރުޙަލާގެ ކޯޓުތަކުން ނިންމާ ނިންމުންތަކަށް އެއަށްވުރެ ދަށު މަރުޙަލާގެ ކޯޓުތަކުން ތަބާވާންވާނެ" ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ނެރެފައިވާ އަމުރެއްކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

3- ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/567 ކޯޓު އަމުރާއި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކާއި އެނުކުތާތަކާ ގުޅިގެން ދެ ފަރާތުން ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި މަޢުލޫމާތާއި ގުޅުންހުރި ލިޔެކިޔުންތަކާއި، ގުޅުންހުރި ޤާނޫނުތަކާއި ޤަވާޢިދުތަކަށް ބަލާއިރު އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ޝަރީޢަތަށް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

3.1 **ފުރަތަމަކަމަކީ،** 2019 ފެބްރުއަރީ 20 ވަނަ ދުވަހު 16:45 ހާއިރު ގދ.ތިނަދޫ / ނޫރީގެ، އަބްދުﷲ ތަސްނީމް މުޙައްމަދު އިތުރު ބަޔަކާއި ގުޅިގެން ރާއްޖެއަށް މަސްތުވާތަކެތި އެތެރެކުރުމަށްފަހު، އެމީހުން ދިރިއުޅުމުގައި ބޭނުންކުރާ ގ. ވާދީ ގޭގެ ސްޓޯރރޫމް ފޮތިގަނޑައި އެތަކެތި ބަހައްޓާފައި، ގެންގޮސް،

ވިޔަފާރި ކުރަމުންދާކަމަށް ތުހުމަތު ކުރެވުނު މައްސަލާގައި، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MF/2019/592 "ބަންދާމެދު ގޮތެއްނިންމުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފޯމު" އިން އަހްމަދު ތަހްސީން މުޙައްމަދު 2019 މާރިޗް 19 ދުވަހުން ފެށިގެން 10 ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ބަންދުގައި ބަހައްޓައި ދިނުމަށް އެދުމުން، މި ތުހުމަތާއި ގުޅިގެން ހައްޔަރު ކުރެވުނު މީހުންގެ ތެރެއިން 3 މީހަކު ދޫކޮށްލާފައިވުމާއި، އަދި ތަޙްޤީޤު ފުރިހަމަ ވެފައިވާތީ އަހްމަދު ތަހްސީން މުޙައްމަދު އިތުރަށް ބަންދުގައި ބަހައްޓަންޖެހޭ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް ބަޔާންކޮށް ޝަރީޢަތްކޮށް އަހްމަދު ތަހްސީން މުޙައްމަދު ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް 2019 މާރިޗް 19 ދުވަހު ކްރިމިނަލް ކޯޓުން އަމުރުކޮށްފައިވެއެވެ.

3.2- ދެވަނަ ކަމަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 59 ވަނަ މާއްދާއާއި، އެޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާއަށް ބަލާއިރު، ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވޭ މީހާއާމެދު ތުހުމަތުކުރެވުނު ކުށް އޭނާ ކުރިކަމަށް ތުހުމަތު ކުރެވޭ މިންވަރަށް ހެކި ހުރެއްޖެނަމަ، އަދި އޭނާ ބަންދުން ދޫކޮށްލައިފިނަމަ، މުޖުތަމަޢަށް ނުރައްކަލެއް ކުރިމަތިވެދާނެކަމަށް ބެލެވޭނަމަ، އެމީހަކު ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ފަނޑިޔާރަށް އަމުރު ކުރެވޭނެކަން އެނގެން އޮންނައިރު، ބަންދުކުރެވިދާނީ މިވާ ބަންދުކުރުމަކީ ޤާނޫނާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެ މަތިންކަން ނުވަތަ ތުންކަން ކަށަވަރުކުރުމަށްޓަކައި، ކުށުގެ ކުށުގެ ކުޑަބޮޑުމިނަށް ބަލަންޖެހޭކަމާއި،

ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައަށް ބަލާއިރު އަހްމަދު ތަހްސީން މުޙައްމަދުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވިފައިވަނީ، މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރުން ގެންގުޅުން އެތަކެތި ޓްރެފިކްކުރުމުގެ ކުށް ކަމަށްވާއިރު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ޏ) ގައި މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށަކީ ޖިނާއީ ބޮޑު ކުށެއްގެ ގޮތުގައި ބަޔާން ކޮށްފައިވާ ކުށެއްކަން

އެނގެންއޮންނަކަމާއި، އަދި މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުން ކުރުމަކީ މުޖުތަމަޢަށް ނުރައްކާތެރިކަން ބޮޑު ކުށުގެ ޢަމަލު ތަކުރާރުކުރަން ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/SC-A/33 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާކަން އެނގެން އޮންނައިރު، މިމައްސަލައާއި ގުޅިގެން މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން ޖުވެނައިލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅި އެކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MF/2019/592 "ބަންދާމެދު ގޮތެއްނިންމުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފޯމު" އަށް ބަލާއިރު، އަޙްމަދު ޝަހްސީން މުޙައްމަދުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ ކުށުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތު ކުރެވޭ މިންވަރަށް ހުރި ދަލީލާ ހުށަހެޅިފައިވާކަން އެނގޭކަމާއި،

އެހެންކަމުން އަޙްމަދު ޝަހްސީން މުޙައްމަދުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ ކުށަކީ ޖިނާއީ ބޮޑު ކުށެއްކަމުން ކަނޑައެޅިފައި އޮތްއޮތުމުގެ މައްޗަށާއި، މި މައްސަލައިގައި އަޙްމަދު ޝަހްސީން މުޙައްމަދުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރުމަށް ދިޔަފައިވާ ޖިނާއީ ކުށަކަށާއި އަދި އެކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ ފަރާތްތަކަށް ބަންދުގައި ބޭތިއްބުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ އުސޫލުތަކާ ބަރާބަރު؛ މި ފަދަ ތުހުމަތެއްގައިވާ ފަރާތެއް ދޫކޮށްލައި ހުރުމަކީ މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކާލެއް އޮތްކަމެއްކަމަށް ބަލަންޖެހޭތީއެވެ.

3.3 **ތިންވަނަ ކަމަކީ،** އިސްވެ ބަޔާންކުރެވިދިޔަ ސަބަބުތަކަށް އެފަދައިން ހުކުމުން މިމައްސަލަ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަސްޓްއިންސްޓަންސް އިއްވާފައިވާ ޖުވެނައިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/567 ކޯޓު އަމުރަކުން ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭ ކަމަށާއި،

ނަމަވެސް އަޙްމަދު ޝަހްސީން މުޙައްމަދުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތު ކުރެވިފައިވާ ކުށުގެ މައްސަލައަކީ ޖުވެނައިލް ކޯޓަށް މިހާރު ހުށަހެޅި ޝަރީޢަތުގައި އޮތް މައްސަލައެއް ކަމުން، އެ މައްސަލައިގައި އަޙްމަދު ޝަހްސީން މުޙައްމަދުގެ ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމަންޖެހޭނީ އެމައްސަލަ ބަލާ ކޯޓުން، އެމައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުކަމާއި، އެހެންކަމުން، އަޙްމަދު ޝަހްސީން މުޙައްމަދު ބަންދުގައި ބަހައްޓައިދިނުމަށް އެދި

ޕްރޮސީޖިއުރަލް ފެއަރނަސްގެ އުޞޫލުން ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުރަހަޅައިފިނަމަ، އިސްލާމް ޝަރީޢަތުގެ ކުރިމަތިލާ ކަންކަމުގެ އަޑުގައި ގޮތެއް ކަނޑައެޅުން ޖެހޭނެ ކަމުގައެވެ.

- **<u>ހުކުމް:</u>**

ދެންފަހެ އިސްލާމް ޝަރީޢަތުގެ ނުކުތާތަކުން ބަޔާނުކޮށްފައިވާ ކަންކަން އެގޮތް ހުރުމުން ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/567 ކޭސް އަމުރުން ގދ.ތިނަދޫ / ނާޒިރު، އަހްމަދު ހަސީން މުޙައްމަދު ބަންދުން ދޫކުރުމަށް ނިންމާ ބާޠިލުކޮށް، އަހްމަދު ހަސީން މުޙައްމަދުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރާ ކުށުގެ މައްސަލައިގެ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ މިނިވަން ހުކުމަށް ޝަރީޢަތުގައި އޮތް މައްސަލައިގެ ކަމުން އަހްމަދު ހަސީން މުޙައްމަދު ބަންދުގައި ބަހައްޓައިދިނުމަށް އެދި ޕްރޮސީޖިއުރަލް ފެއަރނަސްގެ އުޞޫލުން ފަރާތުން ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުރަހަޅައިފިނަމަ، މި ފަސްޚިއްޔާގައި ޝަރީޢަތުގެ ކަންކަމުގެ އަޑުގައި އަހްމަދު ހަސީން މުޙައްމަދުގެ ބަންދުގައި އޮތުން ގޮތެއް ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނިންމަންޖެހޭކަންކަމުގައި ކަނޑައަޅައި، މިފަސްޚިއްޔާ ހައިކޯޓުގެ ހުކުމްގައި ބުނެ މަޖިލީހުގެ ފަސްޚިއްޔާގެ އިޢުލާންކުރުން ހުކުމްކޮށްފީމެވެ.